

Nibud Jaarverslag 2017

Met grote betrokkenheid en intensiteit heeft het Nibud in 2017 weer gewerkt aan het vergaren van kennis over huishoudfinanciën en het verspreiden van nieuwe inzichten over financieel gedrag. Het was een jaar vol prachtige projecten en producten waar we met het hele team met veel inzet aan hebben gewerkt. Het Nibud is uitgegroeid tot een kennis- en adviescentrum met als specialiteit het maken van de vertaalslag naar de consument. Wat heeft die nodig om zijn geldzaken in balans te houden en hoe kan iedereen in de samenleving daaraan bijdragen. In dit jaarverslag een greep uit onze werkzaamheden van 2017, een mooi, divers overzicht. De verbindende factor? Onze visie: iedereen in Nederland zijn geldzaken in balans. Veel plezier met het lezen en bekijken van ons jaarverslag.

Iedereen zijn geldzaken in balans!

WerkZorgBerekenaar

Preventie op maat

Onderzoek sparen

Nibud in één oogopslag

Gerjoke Wilmink

Maak goede financiële keuzes makkelijker

Een van de onderzoeken van het Nibud in 2017 ging over sparen. Hoe krijg je mensen aan het sparen? Iedereen weet dat sparen verstandig is, maar toch doen velen het niet. Weten is echter nog geen doen, aldus de titel van een in 2017 verschenen WRR-rapport. We zouden mensen moeten stimuleren om ongemerkt te sparen. We moeten op een andere manier kijken hoe je mensen iets kunt laten doen zonder dat ze daarvoor moeite hoeven te doen. Hoe bevorder je verantwoord financieel gedrag? Dat is meer dan vertellen hoe het moet.

Automatische piloot

We hebben het mensen verschrikkelijk moeilijk gemaakt, zeker als het gaat over financiële zaken. Dat heeft alles te maken met de keuzeomgeving waarin we leven: we moeten bijna dagelijks meer bewuste keuzes maken dan we aankunnen. 90 procent van wat we moeten doen, doen we op de automatische piloot, vaak gebaseerd op intuïtie en emoties. Over 10 procent denken we bewust na. Maar inmiddels is de samenleving nogal ingewikkeld geworden en maken we op die automatische piloot ook steeds meer keuzes die verregaande financiële consequenties hebben en waarover we eigenlijk beter hadden moeten nadenken. Het helpt daarbij niet dat we een terugtrekkende overheid hebben en onze maatschappij meer en meer uitgaat van eigen verantwoordelijkheid, eigen keuzevrijheid en financiële zelfredzaamheid.

Natuurlijk is het van groot belang te werken aan het vergroten van het financieel bewustzijn. Ik ben voorstander van meer

financiële educatie op scholen en van goede, liefst interactieve voorlichting voor volwassenen. Maar, inderdaad: weten is nog geen doen. Met bewustwording zijn we er nog niet. We moeten helpen om goed financieel gedrag ook echt in de praktijk te brengen. Je zou als doel kunnen hebben om meer beslissingen die we maken naar ons 10 procent-langzame brein te halen. Dat deel van de hersenen waarmee we bewust nadenken.

Keuzearchitectuur

Net zoals ik denk dat de keuzearchitectuur van onze maatschappij de boosdoener is van veel financieel onhandig gedrag, zo zie ik in het aanpassen van die keuzearchitectuur een deel van de oplossing. Laten we kijken - en daar wil het Nibud van harte bij helpen - hoe we de keuzeomgevingen zo kunnen maken dat mensen minder foute beslissingen maken en dat we het ze makkelijker maken om de goede beslissingen te nemen. Dat kan op allerlei manieren: vinkjes standaard aan of uit te zetten, defaults op de financieel meest gunstige instelling zetten. Laten we steeds op zoek gaan naar slimme keuzearchitectuur. Laten we gebruikmaken van de gedragswetenschappen hoe we mensen een duwtje kunnen geven in de goede richting. Het is niet voor niets dat het Nibud nu ook een leerstoel heeft genaamd 'Psychologische determinanten van economisch keuzegedrag'.

Gerjoke Wilmink is directeur van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud).

Gratis digitale Geldwijzer Studenten

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap heeft de gratis digitale beschikbaarheid van de Geldwijzer Studenten van het Nibud met een jaar verlengd. De Geldwijzer is tot 1 juli 2018 als pdf [gratis](#) te downloaden op [startstudereren.nl](#). Het Nibud is daar blij mee, want we vinden het belangrijk dat (aankomende) studenten weten wat hen op financieel gebied te wachten staat als ze gaan studeren. De gedrukte versie is te bestellen in onze [winkel](#), handig voor degenen die een fysiek exemplaar willen hebben of cadeau willen doen.

Geldzaken in balans

Nieuwe tool: WerkZorgBerekenaar

Veel mensen overwegen om meer of minder uren te gaan werken, bijvoorbeeld als er een kind op komst is. Wat betekent dat voor hun portemonnee? Dat is niet makkelijk in te schatten, omdat diverse heffingskortingen en toeslagen ook van invloed zijn op het inkomen. Daarom ontwikkelde het Nibud in samenwerking met WomenInc in 2017 de [WerkZorgberekenaar](#). Deze tool berekent in zeven stappen wat een andere werk-zorgverdeling betekent voor de financiële situatie.

Nieuwe tool Uitvaartberekenaar

Aan een uitvaart kunnen (hoge) kosten zijn verbonden. De in 2017 door het Nibud ontwikkelde tool [Uitvaartberekenaar](#) laat zien welke kosten men ongeveer kan verwachten voor de uitvaart. Dat geeft rust, ook voor de nabestaanden.

Kennisproeverij en nieuwe site voor werkgevers

In 2017 voerden we een peiling 'Personeel met schulden' uit onder werkgevers, aanleiding om onze eerste [Kennisproeverij voor werkgevers](#) te organiseren. Hr-adviseurs en leidinggevenden kregen een voorproefje van onze workshops voor werkgevers: hoe ga ik om met medewerkers met financiële problemen? Het rapport 'Personeel met schulden' werd in mei uitgebracht bij de lancering van de website [Financieelgezondewerknemers.nl](#) door Koningin Máxima tijdens de jaarlijkse platformbijeenkomst van Wijzer in geldzaken. Deze nieuwe site voor werkgevers is een initiatief van het Nibud, Wijzer in geldzaken, het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Divosa en NVVK.

Koopkrachtberekeningen Regeerakkoord

Het Nibud heeft opnieuw de gevolgen van het nieuwe regeerakkoord op de **koopkracht van huishoudens** berekend. Uit de berekeningen bleek onder andere dat werkenden er in 2021 4 tot 6 procent op vooruit gaan, dat bijstandsgerechtigden er nauwelijks op vooruit gaan en dat gepensioneerden met een hoger inkomen erop achteruitgaan.

Op Prinsjesdag presenteerde het Nibud de koopkrachtcijfers in de vorm van een handige rekentool – de **Koopkrachtberekenaar** – die behalve op Nibud.nl ook op een aantal grote nieuwssites stond. In twee dagen tijd werd de tool ruim 550.000 keer ingevuld. Een bevestiging dat informatie over koopkracht voor heel veel Nederlanders relevant is!

Zelfjeschuldenregelen.nl en Berekenuwrecht.nl vernieuwd

De website Zelfjeschuldenregelen.nl is in 2017 geheel vernieuwd en geschikt gemaakt voor mobiel gebruik. Met deze tool krijgen mensen in beeld hoe groot hun schuldenproblemen zijn, met een stappenplan om zelf je schulden te regelen (inclusief rekentool om eigen afloscapaciteit te berekenen). De website is in 2017 door 182.000 mensen gebruikt.

Op Berekenuwrecht.nl, een samenwerking met Stimulansz, kunnen mensen berekenen op hoeveel inkomensondersteuning ze recht hebben. Ook deze site is in 2017 volledig vernieuwd en geschikt gemaakt voor mobiel gebruik. De site is in 2017 door 208.000 mensen geraadpleegd.

Scholierensite vernieuwd

Scholieren worden vaak voor huiswerkopdrachten naar de Nibud-site geleid. Voor deze groep is een aparte subsite (Nibud.nl/scholieren) ingericht die scholieren aanzet tot goed financieel gedrag. Deze site is in 2017 vernieuwd en geschikt gemaakt voor mobiel gebruik. De Nibud scholierensite is vorig jaar door 271.000 scholieren geraadpleegd. Voor 2018 zetten we in op hogere bezoekercijfers.

Geldproblemen voorkomen

Vrijwilligersdag thuisadministratie

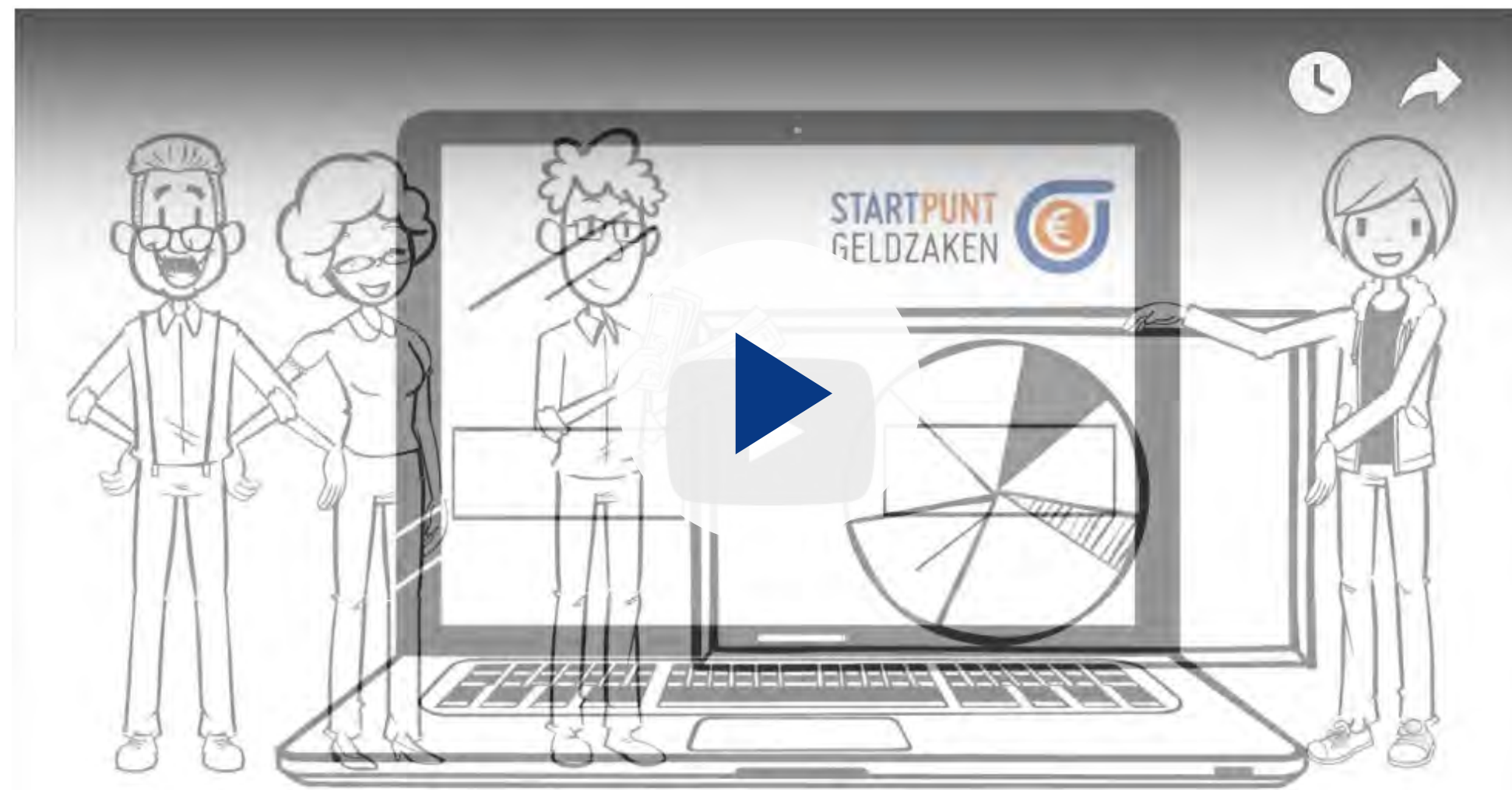
Bijna 400 vrijwilligers in de thuisadministratie deden mee aan de tweede [Nibud Trainingsdag voor vrijwilligers 2017](#), die het Nibud samen met de Rabobank Foundation organiseerde. Een bonte verzameling van enthousiaste, leergierige mensen stond op zaterdag 4 november al om 9 uur op de stoep. De vrijwilligers konden kiezen uit 14 workshops. Na afloop vulden veel deelnemers de evaluatie in: de trainingsdag kreeg een 8,7.

Onderzoek voor gemeenten (MER's)

Met een minima-effectrapportage (MER) kan het Nibud voor een gemeente toetsen of het minimale beleid het gewenste effect heeft. In 2017 is voor de volgende gemeenten een MER gemaakt: Leidschendam-Voorburg, Wassenaar, Voorschoten, Nijmegen, Stichtse Vecht, Rheden, Amersfoort, Amsterdam, Coevorden, Den Haag, Barneveld, Enschede, Dronten, Hoeksche Waard en Best. Voor de gemeente Amsterdam hebben we een inventarisatie gedaan naar het effect van (hoge) vaste lasten op de budgetten van huishoudens met een laag inkomen. Dit was een bijzonder onderzoek waarbij de klanten waarvan de casussen werden gebruikt, meteen ook door hulpverleners werden geholpen.

Twee nieuwe geldplannen

In november 2017 lanceerde het Startpunt Geldzaken, het samenwerkingsverband van Nibud, VEH, VEB en FPP, [twee nieuwe geldplannen](#): het geldplan Rondkomen met kinderen en het geldplan Studie (klein)kinderen. Het Startpunt Geldzaken richt zich op het bevorderen van financiële zelfredzaamheid, door het ontwikkelen van geldplannen voor huishoudens in verschillende situaties. Het geldplan Rondkomen met kinderen leidt ouders en hulpverleners door regelingen die voor huishoudens met kinderen van toepassing zijn. Het geldplan Studie (klein)kinderen is er voor ouders en grootouders die geld apart kunnen zetten voor de studie van hun (klein)kind, om hoge studieschulden te helpen voorkomen. De geldplannen zijn via de gemeentelijke website toegankelijk te maken voor inwoners en professionals.

 [Klik hier om de video te bekijken!](#)

Geldkrant op maat voor gemeenten

Preventie van schulden staat bij verschillende gemeenten hoog op de agenda. Het Nibud heeft verschillende van zijn consumentenuitgaven op maat gemaakt voor gemeenten. Zo hebben het Nibud en het samenwerkingsverband Werk en Inkomen van de gemeente Voorschoten, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar in de landelijke Week van het geld (29 maart) de Nibud-Geldkrant huis-aan-huis op de deurmat laten vallen in [drie edities](#) aangepast aan de lokale situatie. De gemeente Weert heeft in 2017 een [speciale Geldkrant](#) verspreid onder alle inwoners van Weert als sluitstuk van de én-én-én-aanpak, bestaande uit een workshop, flyers en visitekaartjes, en een Geldkrant. Verder zijn er Geldkranten gemaakt voor De Wolden, Medemblik, Opmeer, Schagen en Buren.

Offline aanjagen van online geldplannen

Met een mix van offline activiteiten is de gemeente Hoogeveen gestart om de gratis online geldplannen van het Nibud bekend te maken onder haar inwoners. Doel is de inwoners te laten weten dat deze geldplannen er speciaal voor hen zijn en om hen te activeren de plannen te gebruiken om grip te krijgen en te houden op eigen geldzaken. Hoogeveen heeft dat op advies van het Nibud gedaan met een [én-én-én-aanpak](#): posters in bushokjes, flyers en visitekaartjes voor inwoners, een praktische workshop voor schuldhulpverleners en vrijwilligers, en een Geldkrant op maat.

Betaalbaarheid van wonen

Veel organisaties zien het Nibud als dé onafhankelijke expert op het gebied van betaalbaarheid voor huishoudens. Het Nibud speelt vooral een rol in het inzichtelijk maken van de woonlasten. Voor 10 corporaties maakten we huurberekeningen en bij 25 corporaties kunnen (toekomstige) huurders met de Nibud-[huurtool](#) kijken of een huur in hun budget past. Verder heeft het Nibud in januari samen met Figlo een webinar gegeven over de hypotheeknormen 2017. Ook verscheen het e-book [Betaalbare hypotheek](#): met de informatie in dit e-book kunnen starters vaststellen wat wenselijk en haalbaar is in hun situatie. Ten slotte gaf het Nibud ook in 2017 advies aan het ministerie van BZK over de [inkomensnormen voor hypotheek](#) 2018.

Speciale Nibud-agenda als preventiemiddel

Gemeenten, corporaties en vrijwilligersorganisaties kunnen ook de Nibud-agenda inzetten voor de preventie van schulden. Zij willen inwoners en consumenten graag helpen met laagdrempelige informatie over omgaan met geld. In 2017 is de Nibud-agenda 2018 op maat gemaakt voor Den Helder, Diemen, Haarlem, Zwolle, Orionis Walcheren en Almere. De gemeente Almere gaf aan dat financiële problemen slecht zijn voor de gezondheid en wilde met de agenda mensen helpen om meer grip te krijgen op tijd, geld en dus ook op gezondheid.

Top 5-producten 2017

Het Nibud verkoopt in haar webwinkel producten om professionals en consumenten te helpen bij geldzaken. In 2017 was de top 5 van deze producten:

1. Voor boven de 18
2. Agenda
3. Tabbladenset
4. Budgethandboek
5. Prijzengids

Maatschappelijke impact

Bereik van Nibud is groot

Het Nibud blijft de meest bekende adviesorganisatie op het gebied van omgaan met geld onder consumenten. Uit een imago-onderzoek van november 2016 blijkt dat zo'n 90 procent van de Nederlanders het Nibud kent. Het bereik van het Nibud is groot: het aantal volgers op social media steeg in 2017 en ook het aantal bezoekers op Nibud.nl steeg. Nibud.nl kende 5,7 miljoen bezoekers, 10,8 procent meer dan in 2016. In het consumenten-tendeel van de site waren er zelfs 19 procent meer bezoeken. Social media had in 2017 2,5 miljoen bezoeken, een stijging van 12 procent. Ook het aantal mobiele bezoekers steeg. Het aantal abonnees op de nieuwsbrief is ongeveer gelijk gebleven.

Eerste resultaten Nibud-leerstoel: herinnerings-sms

Het Nibud heeft getest of het versturen van herinnerings-sms'jes de opkomst van klanten bij hun afspraak bij de Groningse Kredietbank (GKB) verhoogt. Het aantal mensen dat onaangekondigd niet kwam opdagen, was 50 procent lager bij degenen die een sms ontvingen. Reden voor de GKB om iedereen die een afspraak heeft, standaard een herinnering per sms te sturen. Dit levert de gemeente 4,5 uur tijdswinst per week op. Het [Nibud-experiment](#) herinnerings-sms is onderdeel van een onderzoeksprogramma in het kader van de [Nibud-leerstoel Psychologische determinanten van economisch keuzegedrag](#) aan de Leiden Universiteit van Nibud-hoogleraar Wilco van Dijk. Het is een onderdeel van een groter evidence-based onderzoek naar het bevorderen van financiële zelfredzaamheid in Nederland. Dit promotieonderzoek van Nibud-onderzoeker Minou van der Werf is gestart in 2015 en loopt door tot medio 2018. Dit experiment is het eerste onderdeel waarin met behulp van een Randomized Controlled Trial is gekeken naar de effectiviteit van een interventie. Het onderzoek wordt mede mogelijk gemaakt door Delta Lloyd Foundation.

Maatschappelijke impact van het Nibud

Hoeveel miljoenen euro's levert het werk van het Nibud de maatschappij eigenlijk op? Stel, we gaan uit van een totaal bereik van 5,5 miljoen mensen (alle Nibud-sites, social media en printmedia) en dat 0,1 procent daardoor geen problematische schulden krijgt en geen schuldhelpverleningstraject hoeft te doorlopen (à 3.500 euro), dan scheelt dat de maatschappij al circa 20 miljoen euro op jaarbasis. En dan spreken we nog niet over de andere bespaarde maatschappelijke kosten, zoals huisuitzetting, overige hulpverlening, uitkeringen. Aarts e.a. (2011) hebben deze kosten wel meegenomen. Zij kwamen uit op een bedrag van 103.787 euro per huishouden in de schuldrisicogroep. Dit bedrag omvat alle kosten, zowel die van schuldhelpverlening als de posten die door het bestaan van schuldenproblematiek worden beïnvloed. Gaan we hiervan uit, dan is het maatschappelijk rendement van het Nibud op jaarbasis mogelijk 600 miljoen euro.

De opvallendste onderzoeken

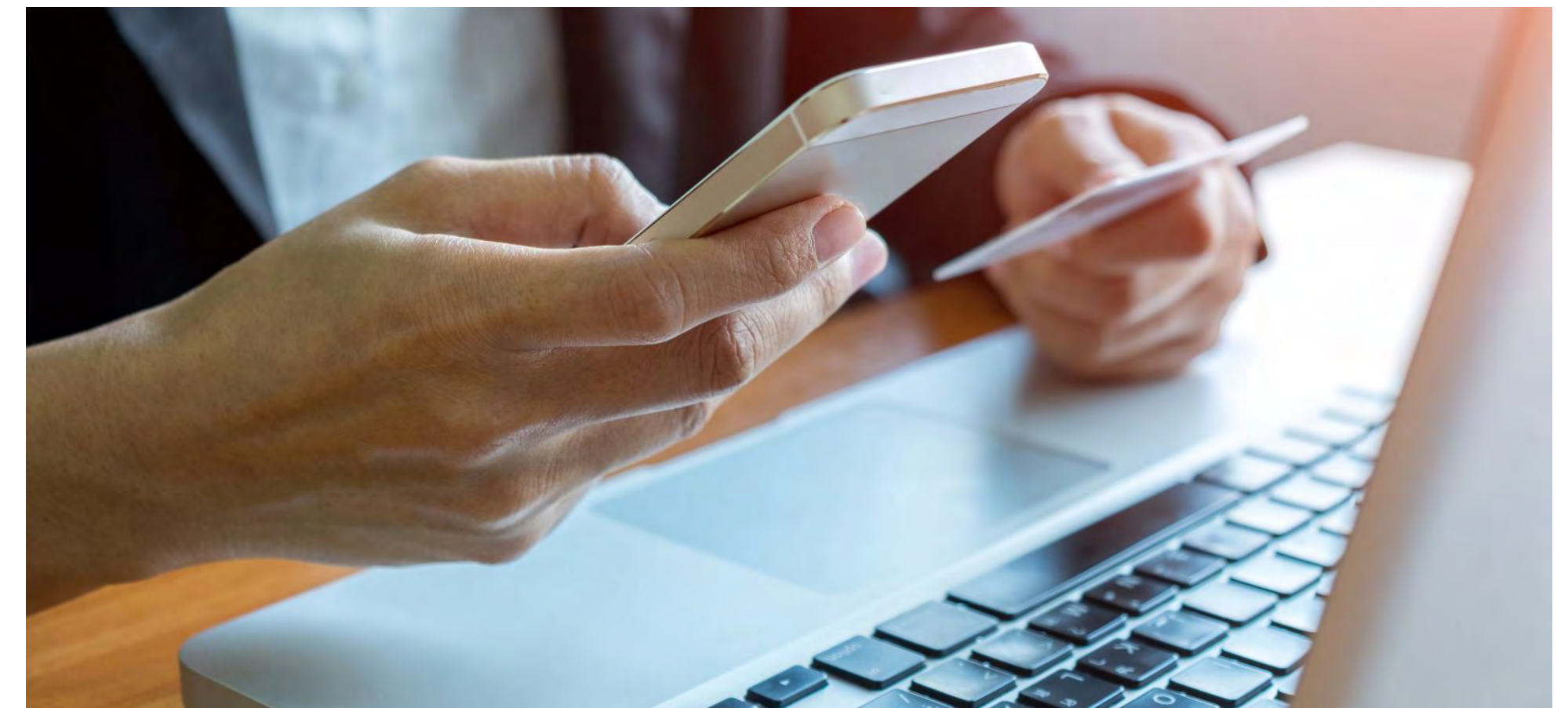
Spaaronderzoek

2,5 miljoen huishoudens hebben te weinig (spaar)geld achter de hand en lopen daardoor een risico op financiële problemen. Het Nibud adviseert in het rapport '[Geld achter de hand makkelijker maken](#)' dat de samenleving in moet zetten op het stimuleren van ongemerkt sparen. Alleen op die manier kan het aantal mensen met geldproblemen worden teruggedrongen. Harder roepen dat sparen belangrijk is, heeft weinig zin. Een deel van de huishoudens, vooral de lage inkomens, ervaart te weinig ruimte om te kunnen sparen. Daarnaast maken psychologische factoren het sparen moeilijk.

Personeel met schulden

62 procent van de werkgevers heeft te maken met personeel met financiële problemen. Een werkgever is al snel 13.000 euro per jaar kwijt aan een werknemer met financiële problemen die voltijds werkt en een modaal salaris verdient. Dit blijkt uit het rapport '[Personeel met schulden](#)' van het Nibud. Werkgevers krijgen pas laat zicht op de geldproblemen van hun personeel. Dit rapport was voor Aon, een internationaal opererende financieel dienstverlener voor werkgevers, aanleiding voor het rapport '[Medewerkers met financiële problemen](#)'. In dit rapport worden inzichten uit het Nibud-onderzoek gecombineerd met de internationale praktijk zoals Aon die ervaart.

62 procent van de werkgevers heeft te maken met personeel met financiële problemen.

Vakantiegeld-enquête

Het Nibud houdt regelmatig een peiling om te onderzoeken wat mensen met hun vakantiegeld doen. Bij de [Vakantiegeld-enquête 2017](#) was een opvallende uitkomst dat mensen hun vakantiegeld bewuster besteden wanneer ze het één keer per jaar in één keer krijgen uitbetaald, dan wanneer ze het bedrag in delen maandelijks ontvangen.

Keuzeproces bij financieel advies

Consumenten vinden financieel adviseurs vaak te duur. Ook vertrouwen zij er niet altijd op dat de adviseur in hun belang handelt. Het in 2013 ingestelde provisieverbod heeft de stap naar de financieel adviseur nog niet eenvoudiger gemaakt. Dit blijkt uit [Nibud-onderzoek](#) dat mede mogelijk is gemaakt door Aegon. Voor bijna de helft van de Nederlanders (46 procent) vormen de kosten van het advies een drempel om naar een financieel adviseur te gaan. Ook geven mensen aan dat zij meer transparantie willen: wat doet de financieel adviseur nu precies voor zijn geld en wat levert dat zoal op?

Studentenonderzoek

Meer dan de helft van de studenten (54 procent) gebruikt de rentedragende lening die zij hebben afgesloten voor hun studie, ook om te sparen. Bijna 40 procent spaart van het geleende bedrag omdat de rente op de lening zo laag is. Dit blijkt uit het tweejaarlijkse [Nibud-onderzoek](#) naar de financiële situatie van studenten dat mogelijk is gemaakt door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en ING.

Tien jaar betaalgedrag

Het Nibud heeft voor creditmanager en gerechtsdeurwaarder GGN het betaalgedrag van Nederlanders van de afgelopen tien jaar [geanalyseerd](#). Onderzoeksgegevens tussen 2005 en 2015 van marktonderzoeksbureau Motivaction zijn op een rij gezet en bekeken is wat er in die jaren is veranderd op het gebied van wet- en regelgeving van inkomens, uitgaven en belastingen. Het Nibud zag bij deze analyse, net zoals eerder bij het eigen rapport '[Geldzaken in de Praktijk 2015](#)', dat het aantal huishoudens met betalingsachterstanden tussen 2005 en 2015 gelijk is gebleven. Dit is opmerkelijk omdat 2013 het hoogtepunt was qua aantal huishoudens dat met een inkomensdaling te maken had, als gevolg van de crisis. Wel ziet het Nibud dat de betalingsachterstanden zwaarder zijn geworden en moeilijker op te lossen.

Kosten uitvaart

Een kwart van de Nederlanders met een uitvaartverzekering heeft geen idee welk soort verzekering zij hebben. Ook weten zij niet of de verzekering de kosten van hun uitvaart zal dekken. Daarnaast weet een derde van de Nederlanders niet wat de gemiddelde kosten van een uitvaart zijn, zo blijkt uit [Nibud-onderzoek](#) dat mede mogelijk is gemaakt door Yarden. Om consumenten een beter beeld te geven van de mogelijke kosten van een uitvaart heeft het Nibud een [Uitvaartberekenaar](#) ontwikkeld.

Het aantal huishoudens met betalingsachterstanden tussen 2005 en 2015 is gelijk gebleven

Nibud in een oogopslag

Internet - tools

Gebruik tool Persoonlijk budgetadvies (stap 1) | 156.763
Gebruik tool BufferBerekenaar (stap 1) | 181.442
Gebruik tool Koopkrachtberekenaar | 650.000
Gebruik tool Geldtypetest (geheel doorlopen) | 42.000
Gebruik tool WerkZorgBerekenaar (stap 1) | 83.395
Gebruik tool Uitvaartberekenaar (vanaf nov 2017) | 13.403
Gebruik tool Pensioenschijf-van-vijf (stap 1) | 18.601
Gebruik Geldplan Studiesparen (klein)kinderen (vanaf nov 2017) | 2.730
Gebruik Geldplan Sparen, aflossen of beleggen | 22.390
Gebruik Geldplan Beter rondkomen | 10.964
Gebruik Geldplan Kom uit de geldzorgen | 4.678
Gebruik Geldplan Rondkomen met kinderen | 457
Gebruik kostenscan Werkgevers | 718

(Social) media

Bereik social media | 2,5 miljoen
Pr-waarde print en online | 9,6 miljoen euro

Internet

Bezoeken Nibud.nl | 5,7 miljoen
Bezoeken Zelfjeschuldenregelen.nl | 182.000
Bezoeken Berekenuwrecht.nl | 208.000
Bezoeken Nibud.nl/scholieren | 271.000
Nibud.nl meest bezochte pagina | Koopkracht (17 jan en 19 sept)
Drukstbezochte dag op Nibud.nl | 19 september (Prinsjesdag)
Check, Plan, Spaar!-aanmeldingen e-mailcoaching | 2.400
Nieuwsbrieven abonnementen | 61.218
Helpdesk Nibud (telefoon en e-mail) | 3.000

Nibud

Opgericht | 1979
Medewerkers | 35
Gevestigd | Utrecht

Financiën

Bruto-omzet | 3.705.286 euro

Onderzoeken, advies en opleidingen

Onderzoeken en onderzoeksadviezen | 25
Minima-effectrapportages voor gemeenten | 15
Huur-inkomensberekeningen en hypotheekberekeningen | 11
Koopkrachtberekeningen | 2
Professionals/vrijwilligers die opleidingen/workshops volgden | 1.250

Balans

Samengevatte balans per 31 december 2017 (na resultaatbestemming) van Stichting Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting

Activa

Vaste activa	31-12-2017	31-12-2016
Materiële vaste activa	€ 143.659	€ 152.632
Vlottende activa	31-12-2017	31-12-2016
Vorraden	€ 10.604	€ 8.602
Vorderingen	€ 684.989	€ 832.461
Liquide middelen	€ 892.784	€ 782.565
Totaal activa	€ 1.732.036	€ 1.776.260

Passiva

Vaste activa	31-12-2017	31-12-2016
Materiële vaste activa	€ 143.659	€ 152.632
Vlottende activa	31-12-2017	31-12-2016
Vorraden	€ 10.604	€ 8.602
Vorderingen	€ 684.989	€ 832.461
Liquide middelen	€ 892.784	€ 782.565
Totaal activa	€ 1.732.036	€ 1.776.260

Staat van baten en lasten

Samengevatte staat van baten en lasten 2016 van Stichting Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Baten	€ 3.705.286	€ 3.377.098
Projectkosten	€ 929.966	€ 609.390
Brutomarge	€ 2.775.320	€ 2.767.708
Personeelskosten	€ 2.270.902	€ 2.179.626
Afschrijvingen	€ 34.085	€ 9.869
Overige lasten	€ 430.351	€ 574.429
Som van de kosten	€ 2.735.338	€ 2.763.924
Bedrijfsresultaat	€ 39.982	€ 3.784
Rentebaten en -lasten	€ - 4.027	€ 66
Resultaat voor belastingen	€ 35.955	€ 3.850
Belastingen	- 7.179	-
Resultaat na belastingen	€ 28.776	€ 3.850
Resultaatbestemming		
Toevoeging aan de bestemmingsreserve	-	€ 75.000
Onttrekking/toevoeging aan de continuïteitsreserve	€ 28.776	€ -71.150
Totaal	€ 28.776	€ 3.850

Verklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directeur van Stichting Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2017 (hierna 'de samengevatte jaarrekening') van Stichting Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting te Utrecht is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2017 van Stichting Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2017 van Stichting Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting.

De samengevatte jaarrekening bestaat uit:

- de samengevatte balans per 31 december 2017 met een balanstotaal van € 1.732.036;
- de samengevatte staat van baten en lasten voor het boekjaar eindigend op 31 december 2017 met een resultaat € 28.776 (overschot).

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. Het kennisnemen van de samengevatte jaarrekening en onze verklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting en onze controleverklaring daarbij. De samengevatte jaarrekening en de gecontroleerde jaarrekening bevatten geen weergave van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden sinds de datum van onze controleverklaring van 16 maart 2018.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2017 van Stichting Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting in onze controleverklaring van 16 maart 2018.

Verantwoordelijkheden van de directeur en de raad van toezicht voor de samengevatte jaarrekening

De directeur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening 2017. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 'Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten'.

Was getekend te Sliedrecht, 16 maart 2018

WITH accountants B.V.
drs. J. Snoei RA

Het Nibud verbindt

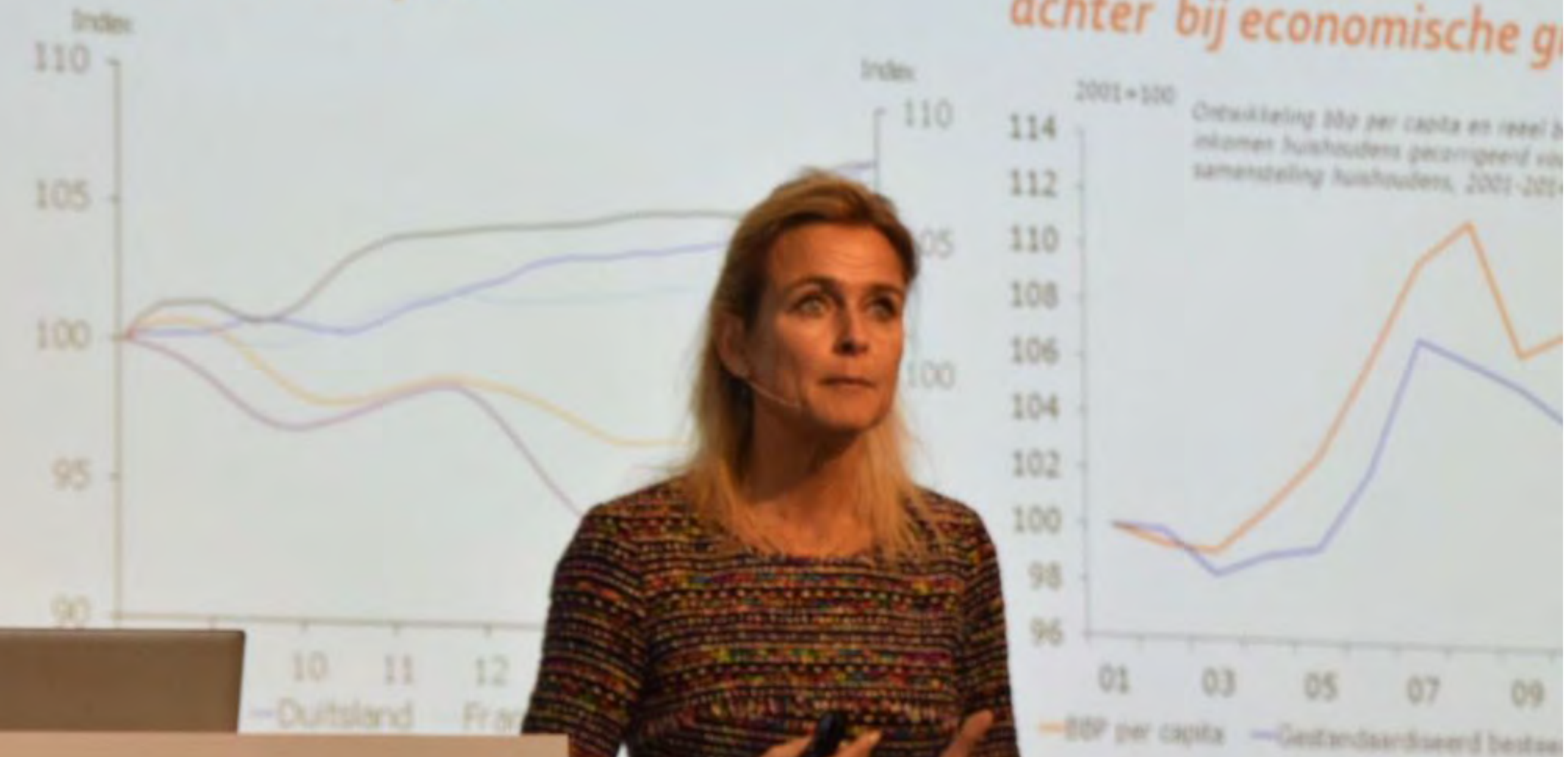
Het Nibud staat midden in de maatschappij en werkt met talloze organisaties samen. Door onze unieke positie als onafhankelijk kenniscentrum hebben we intensief contact met diverse organisaties, netwerken en samenwerkingsverbanden waarin het financiële gedrag van de consument een rol speelt. In deze netwerken is veel kennis en expertise aanwezig, die het Nibud graag met elkaar wil verbinden. Zo komen we samen tot nieuwe inzichten en kunnen we de wetenschappelijke kennis over het financiële gedrag van de consument naar een hoger plan tillen. Ook in 2017 heeft het Nibud met diverse initiatieven deze ambitie vormgegeven. En hiervoor danken we in het bijzonder de volgende organisaties die ons daarbij hebben ondersteund: ABN academie voor Zelfstandigheid, AMRO, Aegon, AFM, ALFAM, Aon, APG, a.s.r. Verzekeringen, BKR, Crédit Agricole, Delta Lloyd, Delta Lloyd Foundation, Diversion, DNB, FFP, FitVermogen, Fonds 21, Fonds 1818, Humanitas, Independer, ING, Landelijk Stimuleringsnetwerk ThuisAdministratie (LSTA), ministerie van OCW, ministerie van SZW, Movisie, Nationale Nederlanden, NVB, BNP Paribas, Rabobank, Rabobank Foundation, Reaal, Sammen, SNS, Sociaal Werk Nederland, Stichting lezen en schrijven, Stimulansz, VEB, VEH, VFN, Volksbank, Welke Beheer en Wijzer in geldzaken, Women Inc, Yarden.

...meer dan groei: verschil tussen rijk zijn en rijk voelen

Een heikel punt blijft de ontwikkeling
van de consumptie

...want besteedbaar inkom
achter bij economische g

HOEZO!
PROJECTMANAGEMENT &
CONGRESORGANISATIE

Congres: 'Wat is genoeg?'

Het Nibud wil elk jaar een actualiteitencongres over het thema financieel gedrag organiseren. In juni 2017 vond het eerste congres plaats met de titel '[Wat is genoeg](#)'. Kun je dat wel objectief vaststellen? Kijk je cijfermatig of ook vanuit filosofisch of economisch oogpunt? Zo'n 150 bezoekers vanuit de financiële wereld, de overheid en de maatschappelijke dienstverlening bespiegelden deze vragen in lezingen en workshops.

Nibud Oval Table

De Nibud Oval Table is een initiatief, speciaal voor een selecte groep relaties uit de financiële wereld die Nibud-onderzoek (niet-geoordeeld) ondersteunt. We organiseren voor deze relaties twee keer per jaar een besloten bijeenkomst waar een deskundige een inleiding verzorgt, waarop een debat met de deelnemers volgt. De uitkomsten nemen we mee in onze onderzoeken. In mei hebben Anna van der Schors en Minou van der Werf van het Nibud gesproken over het spaaronderzoek en in november gaf prof. dr. Oscar Gelderblom (RU) een inleiding over het Kasboekje van Nederland, een initiatief van Rijksuniversiteit Utrecht en NTR, waarbij Nederlandse 'zolders' worden afgestruind op zoek naar oude financiële documenten. De resultaten van deze zoektocht zijn in 2018 te volgen in het tv-programma 'Kasboekje van Nederland'.

Nibud Masterclass New York

Het Nibud organiseert jaarlijks samen met APEP (Atlantic & Pacific Exchange Program) masterclasses/studiereizen rondom het thema 'het bevorderen van gezond financieel gedrag'. In 2017 bezochten we [New York](#). Daar werden we geïnspireerd door medewerkers van Ideas42, het Behavioral Insights Team en Columbia University, maar zeker ook door elkaar. Mede door deze masterclass zijn mooie nieuwe ideeën en samenwerkingen ontstaan.

Platforms Armoedebeleid en Schuldhelpverlening

Samen met Stimulansz organiseert het Nibud twee platforms: over armoedebeleid en over schuldhelpverlening. Het Platform Armoedebeleid bestaat uit beleidsmedewerkers van gemeenten die zich bezighouden met armoedebeleid. Zij delen kennis en wisselen ervaringen uit met deskundigen en vakgenoten, onder meer over de vertaling van nieuwe wet- en regelgeving naar gemeentelijk beleid.

In 2017 kwam het platform drie keer bij elkaar over onder meer: kinderen en armoede, de effecten van armoede op voelen, denken en doen, armoede en LVB'ers, soepeler regels in de bijstand (in kader van tijdelijk besluit experimenten Participatiewet) en vergroten bereik inkomensondersteunende regelingen.

Het Platform Schuldhelpverlening is ontstaan vanuit de wens om met gemeenten en betrokken organisaties ideeën en actualiteiten te bespreken en de gevolgen voor de praktijk op een rij te zetten. Dit platform is in 2017 drie keer bijeengekomen. Onderwerpen waren: jongeren en schulden, vroegsignalering, en privacy en schuldhelpverlening.

Colofon en info Nibud

Over Nibud

Het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) is een onafhankelijke stichting (not-for-profit) die informeert en adviseert over de financiën van huishoudens.

Al sinds 1979 onderzoekt het Nibud hoe mensen met geld omgaan en ondersteunt hen daarbij. Het voorkomen van geldproblemen is ons doel. Wij doen, verzamelen en combineren onderzoek naar financieel gedrag en bestedingspatronen en vertalen deze naar bruikbare adviezen en toepassingen. Wij zorgen voor een onafhankelijke blik op hoe mensen met geld omgaan en laten zien wat financieel gezien mogelijk is.

Iedereen in Nederland zijn geldzaken in balans, nu en in de toekomst, dat heeft het Nibud voor ogen. Onze visie is een Nederland zonder geldproblemen waarbij er door iedereen (professional en consument) rekening wordt gehouden met hoe mensen met geld omgaan en hun financiële mogelijkheden. Wij werken er dagelijks aan deze kennis te verkrijgen, te vertalen en te verspreiden en daarmee mensen te helpen.

Kernactiviteiten Nibud

Naast het verzamelen, berekenen en bijhouden van basiscijfers, doet of initieert het Nibud ook onderzoek naar andere aspecten over omgaan met geld. Daarbij spelen gedragsaspecten een belangrijke rol. Daarmee kunnen we snel inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen.

Het Nibud is gespecialiseerd in het maken van de vertaalslag van de verzamelde data en kennis over de huishoudfinanciën in methodes, materialen en tools. Daarbij wordt voortdurend voeling gehouden met de actualiteit en de praktijk van alledag.

We gaan uit van drie niveaus van voorlichting en financiële educatie: direct voor consumenten (via onze websites, (social) media, interactieve tools, voorlichtingsmaterialen en hulpmiddelen en de helpdesk), via onderwijs/educatie door derden en door deskundigheidsbevordering van professionals.

Als kenniscentrum vervult het Nibud ook een adviesrol naar derden.

Contact

Hebt u een vraag voor het Nibud? Neem dan contact met ons op.

Het Nibud is op werkdagen tussen 9:00 en 17:00 uur te bereiken via (030) 23 91 350.

Tekst en Vormgeving

Tekst: [Van der Brug Communicatie](#), Gelselaar

Vormgeving: Enof creatieve communicatie, Utrecht